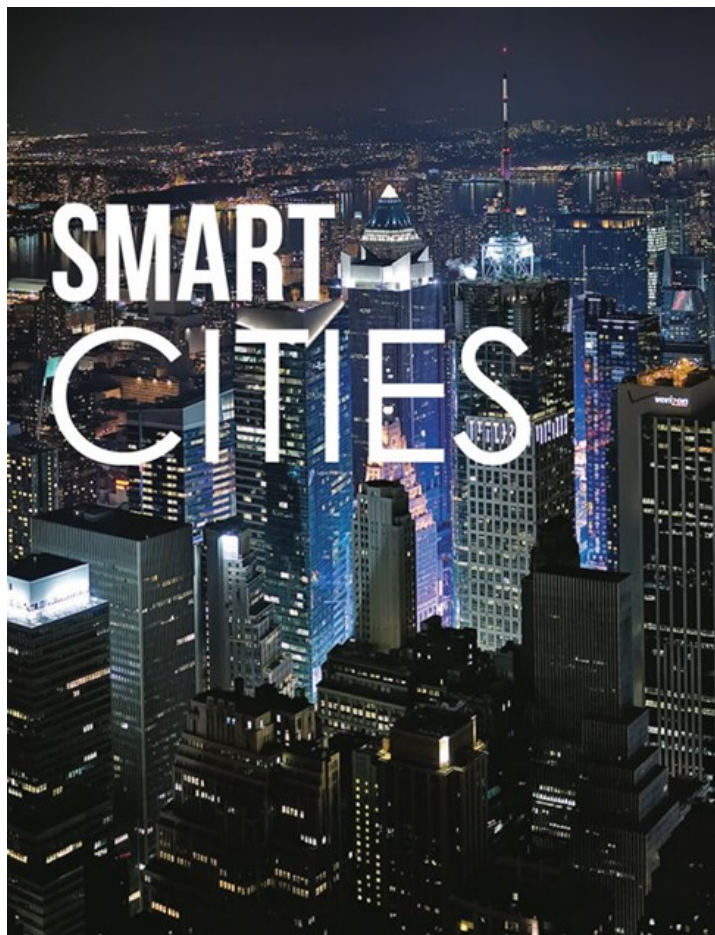

Digitális város fejlesztések: ki legyen a zászlóvivő?

Both Vilmos
igazgató, IKT üzletág
Századvég Gazdaságkutató Zrt.

A digitális város fejlesztések az uniós infokommunikációs, innovációs és zöld gazdaság törekvéseinek metszéspontjában állnak:

- javítják a helyi **polgárok életminőségét** és a helyi **vállalkozások üzleti környezetét**;
- a működés hatékonyságának növelésével **mérséklik az önkormányzat kiadásait**;
- hozzájárulnak a helyi **lakosság munkaerő-piaci versenyképességének** növeléséhez;
- megerősítik a **helyi vállalkozások versenyképességét**;
- magas hozzáadott értékű tevékenységeket végző **befektetőket és beruházókat** vonzanak a térségbe;
- csökkentik a környezet terhelését és ezzel hozzájárulnak a **fenntartható növekedéshez**;
- javítják az **esélyegyenlőséget**: a fejlesztések előnyeiből a digitálisan írástudatlan lakosságot is részesítik.

A smart city a digitális társadalom fejlesztésének ideális szintje; egy jól működő digitális város projekt jelentősen hozzájárulhat a helyi közösség megújulásához, a digitális gazdaság és társadalom megerősítéséhez.

Mit jelent a smart city?

A nagy számú nemzetközi példa és a szerényebb hazai felhozatal egyaránt azt jelzi, hogy a „smart city” fogalmának értelmezési tartománya meglehetősen széles.

- sok szereplő összehangolt tevékenységét és együttműködését feltételezi;
- célszerű moduláris megközelítést alkalmazni, és a megvalósítást egyértelmű mérföldkövekkel szakaszolni;
- célszerű előzetes megvalósíthatósági tanulmányt, s ennek részeként költség-hason elemzést készíteni;

A smart city projektek egyik legfőbb kihívása az alkotóelemek/modulok megfelelő belső súlyozása az ésszerű költségek mellett elérhető maximális társadalmi-gazdasági és kommunikációs hatás biztosítása érdekében.

Mit jelent a smart city?

Egy digitális város / smart city a rendelkezésre álló új technológiai lehetőségek felhasználásával tudatosan növeli működési hatékonyságát és lakóinak életminőségét.

Az **eddig hazai példák** néhány közös jellemzője:

- multinacionális cég(ek) és városi önkormányzatok, esetenként egyetemek közös projektjeként és/vagy uniós (rész)finanszírozással jönnek létre – jellemzően a **piaci szereplők a zászlóvivők**;
- jobbra **pilot jellegűek**, azaz menet közben is alakulnak (a kezdeti terveket tükröző látványos prezentációkhoz képest a megvalósulás időszakára jelentősen szűkül a szakmai tartalmuk);
- csak papíron (vagy úgy sem) igyekeznek teljes körűsége törekedni: az infrastruktúra, hardver, szoftver, alkalmazások és humán **fejlesztések összhangja ritkán valósul meg ténylegesen.**

Noha mára a magyarországi városok többsége felismerte az IKT alkalmazásában rejlő lehetőségeket, digitális fejlesztési elképzeléseiket többnyire nem foglalták egységes stratégiai keretbe, ezért a fejlesztéseik esetlegesek, gyakran öncélúak és/vagy az elérhető központi vagy uniós források vagy a bevont IT-partner értékesítési szempontjai által meghatározottak.

Amíg a települési vezetők nem mérik fel a digitális fejlesztések jelentőségét és nem érzik magukénak a smart city fejlesztéseket, addig az érdekelt vállalkozások hiába adják egymásnak a kilincset az önkormányzatnál, valódi elköteleződésre nem számíthatnak.

Új szemléletre van szükség:

- az értékesíteni kívánt termékek helyett **a település tényleges igényeiből** célszerű kiindulni;
- szükséges a **jelenlegi helyzet** pontos számba vétele;
- **stratégiai megalapozottság**: vízió, jövőkép, cél- és eszközzrendszer összhangja, implementációs terv;
- illeszkedés a település közép- és hosszú távú **fejlesztési koncepciójához**;
- **finanszírozási lehetőségek** elemzése (állami, uniós, piaci, PPP, stb.);
- **folyamatos monitoring**, nemzetközi összevetésre alkalmas indikátor-rendszer.

1. smart city audit
2. smart city jövőkép és stratégia
3. akcióterv és implementáció
4. monitoring

A legtöbb települési önkormányzat nincs pontosan tisztában sem a település infrastrukturális helyzetével, sem az ott elérhető infokommunikációs szolgáltatások körével, sem pedig a helyi lakosság és KKV-k ellátottsági mutatóval, digitális felkészültségével, használati szokásaival, az önkormányzattal szembeni infokommunikációs és e-közigazgatási elvárásaival.

Független szakértők által kidolgozott, egységes módszertanon nyugvó digitális helyzetelemzés, melynek célja az önkormányzat és a település digitális felkészültségének átfogó elemzése, a lakosság és a vállalkozások ezzel kapcsolatos igényeinek felmérése.

Az elemzési kerethez egy lehetséges kiindulási pont a Nemzeti Infokommunikációs Stratégia

Pillérek:

- **infrastruktúra** (optikai hálózatok kiépítettsége, NGA és 3G/4G lefedettség, stb.)
- **digitális kompetenciák** (lakosság, vállalkozások, közigazgatásban dolgozók)
- **digitális gazdaság** (helyi vállalkozások informatizáltsága, K+F+I tevékenység, stb.)
- **digitális közigazgatás** (önkormányzat és intézményei IKT felkészültsége)
- **smart rendszerek** (már létező smart city megoldások)

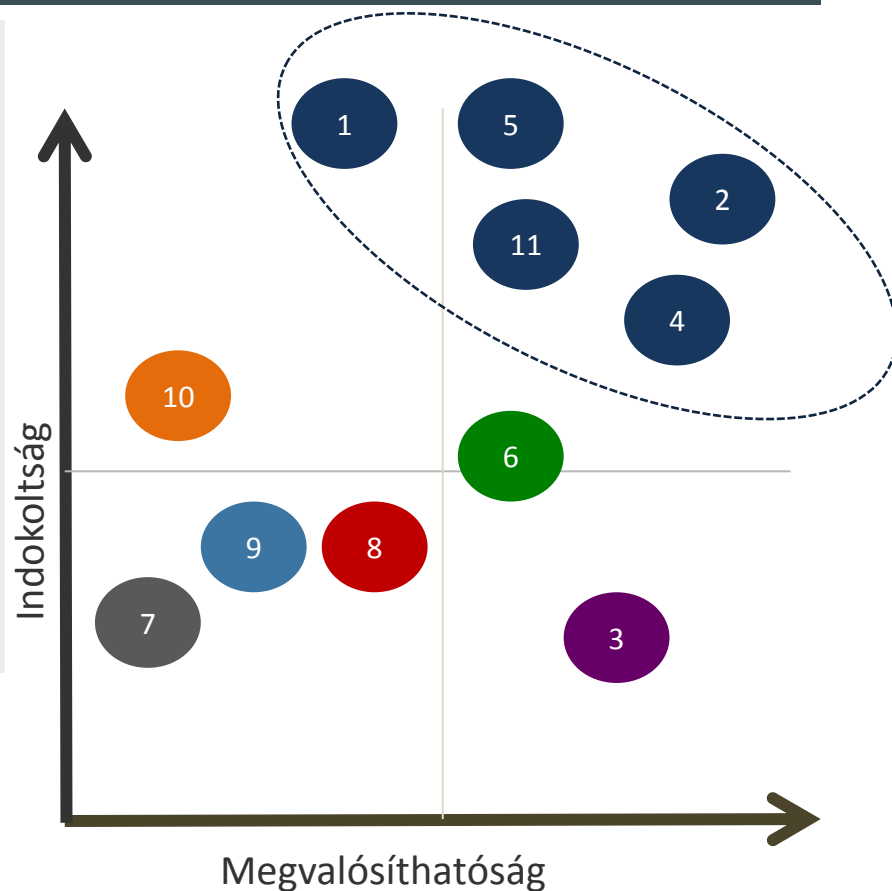

Az audit projekt a helyzet precíz számba vételén túl gyorsan megvalósítható „quick win” javaslatokat is tartalmazhat, megalapozva egy átfogó digitális város stratégia elkészítését.

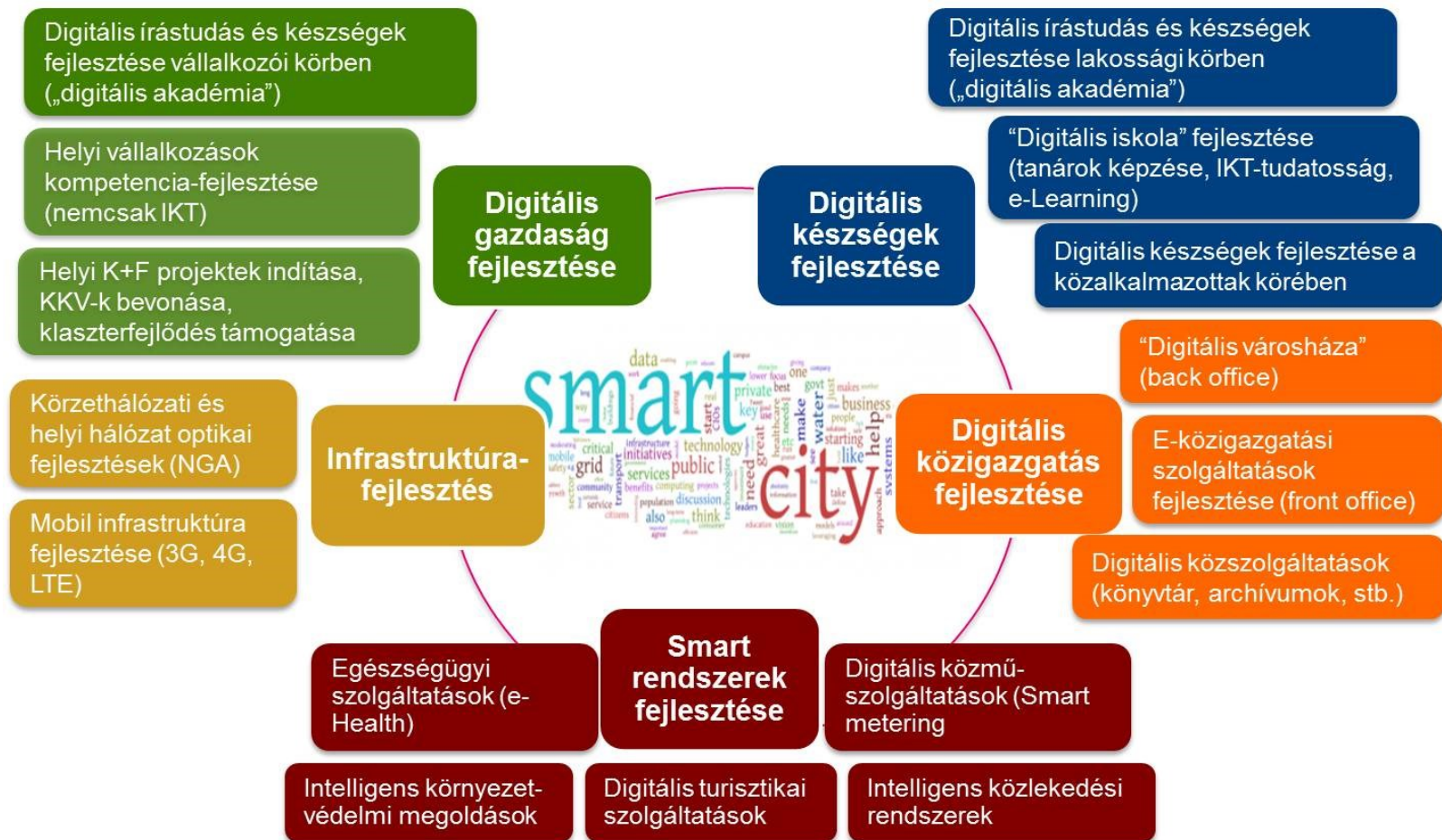
Az audit részeként hasznos lehet gyorsan megvalósítható koncepcionális javaslatok megfogalmazása is; a megvalósíthatóság és az indokoltság alapján súlyozva ki lehet jelölni azokat a quick win projekteket, amelyek az adott település esetében a lehető legkisebb ráfordítással a legnagyobb gazdaság és társadalmi előnnyel járnak.

Példák értékelési szempontokra:

- Önkormányzati fejlesztési elképzelések
- Lakosság felkészültsége és nyitottsága
- Vállalkozások felkészültsége és nyitottsága
- Megvalósítás időigénye
- Megvalósítás költségigénye
- Nemzetközi sikerek, követendő gyakorlatok
- Bevonható partnerek köre és elkötelezettsége
- Járulékos előnyök, versenyképességi, esélyegyenlőségi szempontok

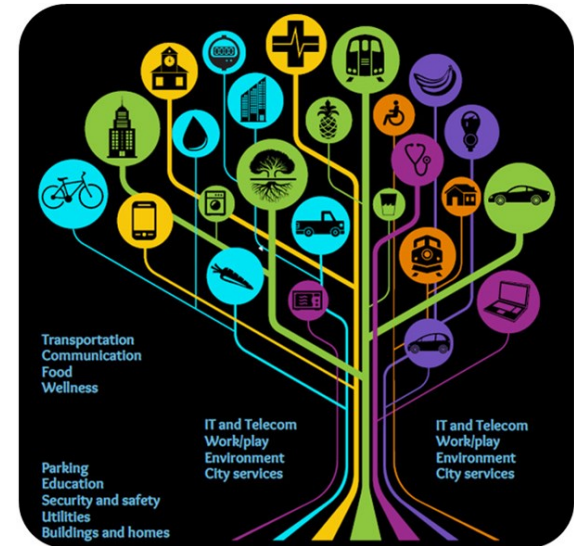

A smart city stratégia - a település közép- és hosszú távú fejlesztési stratégiájával, illetve digitális felkészültségével összhangban – tartalmazná a program jövőképét, tartalmi elemeit, céljait és eszközeit, a megvalósítás becsült idő- és költségigényét, finanszírozási forrásait, szervezeti hátterét és monitoringját.

Jelenleg sem a központi költségvetésben, sem az önkormányzatok büdzséjében, sem pedig a hazai pályázati rendszerben elérhető hazai és uniós források konstrukcióiban nem áll rendelkezésre dedikáltan digitális város fejlesztésekre szolgáló forrás.

- a fejlesztéseket több forrásból (önkormányzati, céges, HORIZON 2020, GINOP, stb.) lehet finanszírozni, azonban egy átfogó valódi digitális város fejlesztéshez magas szintű koordinációra és integrált szemléletre volna szükség - a „patchwork” finanszírozásra nem lehet digitális város stratégiát alapozni.
- a smart city fejlesztésekben érdekeltek (cégek, önkormányzatok, szakpolitikusok) közös érdeke, hogy a digitális város projektekre legyen dedikált forrás allokálva a Széchenyi 2020 programban;

Az összes szóba jöhető partnert célszerű számba venni.

- IKT cégek
- Hírközlési szolgáltatók
- Hardvergyártó k
- Eszköz-szállítók
- Szoftvercégek
- Helyi nagyvállalatok

- Civil szervezetek
- Lakosság
- KKV-k
- Kormányzat
- Nemzetközi partnerek
- Oktatási intézmények

- Egészségügyi intézmények
- Közlekedési vállalatok
- Közüzem szolgáltatók
- Energia szolgáltatók
- stb.

**THANKS
FOR YOUR ATTENTION
AND
...ANY QUESTION?**

Both Vilmos
both@szazadveg.hu